Татбиқий мисоллар

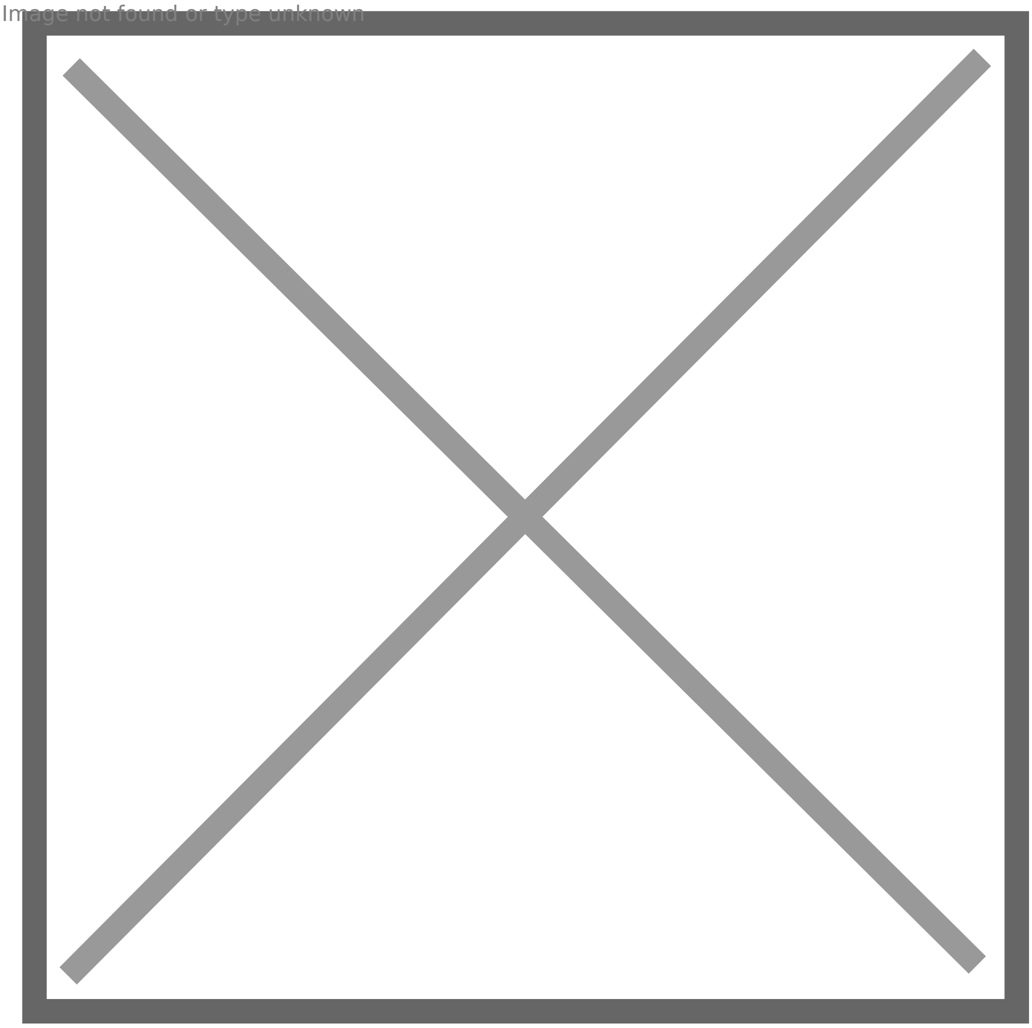

15:55 / 13 февраль   697

1-мисол. Савол: Бир аёл вафот этиб, ортидан эри, иккита туғишган синглиси ва йўқолган туғишган акаси қолди. Ҳар бир меросхўрнинг улуши қандай бўлади?

Жавоб: Бу ерда масалани иккита қилиб оламиз. Бирида йўқолган одамни тирик деймиз, иккинчисида уни ўлган деймиз. Сўнгра икки масаладан жамловчини чиқарамиз. Тўхтатиб қўйилган улушни мафқуднинг ҳоли аён бўлгунча сақлаб турамиз (1-жадвал).

1-жадвал

Тирик деб фараз қилинса	4	7	Ўлган деб фараз қилинса	8		
	2	8	6	7	56	
Эр½	1	4	Эр½	3	24	4ушлаб турилади
Туғишган сингил) асаба (		1	Икки туғишган сингилга ⅔	2	16	9ушлаб турилади
Туғишган сингил) асаба(	1	1		2	16	9ушлаб турилади
Йўқолган туғишган ака		2	Йўқолган туғишган ака	0	0	

2-мисол. Бир киши вафот этиб, ортидан хотини, онаси, туғишган акаси ва ўғлининг йўқолган ўғли қолди. Ҳар бир меросхўрнинг улуши қандай бўлади? (2-жадвал)

2-жадвал

	1		2		
Тирик деб фараз қилинса	24	Ўлган деб фараз қилинса	12	24	
Хотин⅛	3	Хотин¼	3	6	3ушлаб турилган
Она6/1	4	Она⅓	4	8	4ушлаб турилган
Туғишган ака)маҳжуб (	0	Туғишган ака)асаба(	5	10	10ушлаб турилган
Ўғилнинг йўқолган ўғли) асаба(	17	Ўғилнинг йўқолган ўғли			

3-мисол. Бир аёл вафот этиб, ортидан эри, ўғлининг қизи, туғишган синглиси ва йўқолган ўғли қолди (3-жадвал).

3-жадвал

	1		1		
Тирик бўлса	4	Ўлган бўлса	4	4	Жамловчи
Эр¼	1	Эр¼	1	1	
Ўғилнинг қизи)маҳрум(	0	Ўғилнинг қизи½	2	2	2мавқуф
Туғишган сингил)маҳрум(	0	Туғишган сингил) асаба(	1	1	1мавқуф
Йўқолган ўғил) асаба(	3	Йўқолган ўғил			

4-мисол. Бир киши вафот этиб, ортидан хотини, она бир акаси, туғишган амакисининг ўғли ва ўғлининг йўқолган қизи қолди (4-жадвал).

4-жадвал

	3		2		
Тирик деб фараз қилинса	8	Ўлган деб фараз қилинса	12	24	
Хотин⅛	1	Хотин¼	3	6	3мавқуф
Она бир ака)маҳжуб (	0	Она бир ака6/1	2	4	4мавқуф
Туғишган амакининг ўғли)асаба (	3	Туғишган амакининг ўғли) асаба (	7	14	5мавқуф
Ўғилнинг йўқолган қизи½	4	Ўғилнинг йўқолган қизи	0		Жами12

«Ислом шариатида мерос илми» китобидан

Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2021 йил 24 августдаги 03-07/5163-рақамли ҳамда 2022 йил 27 сентябрдаги 03-07/7348-рақамли хулосалари асосида тайёрланди.